

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W TRUDNYCH WYCHOWAWCZO I KRYZYSOWYCH SYTUACJACH DOTYCZĄCYCH
UCZNIÓW XLI LO im. J. LELEWELA W WARSZAWIE

Spis treści

I.	Procedury postępowania w przypadku przemocy rówieśniczej.....	2
II.	Procedury postępowania w przypadku cyberprzemocy.....	3
A.	Postępowanie, gdy sprawcą jest uczeń szkoły.....	3
B.	Postępowanie, gdy sprawca jest nieznany	4
III.	Procedury postępowania w przypadku ujawnienia przypadku sekstingu	5
IV.	Procedury postępowania w przypadku bezprawnego użycia danych lub wizerunku ucznia lub pracownika szkoły	6
V.	Procedura postępowania w przypadku nadmiernego korzystania z nowych technologii przez ucznia ...	7
VI.	Procedura postępowania w przypadku dostępu i/lub rozpowszechniania przez ucznia treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych przez sieć/sprzęt szkolny	8
VII.	Procedura postępowania w przypadku wykorzystywania seksualnego uczniów niepełnoletnich/podejmowania kontaktów seksualnych z uczniami pełnoletnimi przez osoby zatrudnione w szkole.....	9
VIII.	Procedury postępowania wobec uczennicy w ciąży	10
IX.	Procedury postępowania w przypadku postępowania wobec ucznia, który popełnił czyn karalny/przestępstwo ,w tym kradzieży, wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych	11
X.	Procedura postępowania wobec ucznia będącego ofiarą czynu karalnego/przestępstwa	12
XI.	Procedura postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie ucznia.....	13
XII.	Procedura postępowania w przypadku podejrzenia fałszerstwa przez ucznia.....	14
XIII.	Procedura postępowania w przypadku znalezienia w szkole substancji psychoaktywnej	15
XIV.	Podejrzenie ucznia o posiadanie środków psychoaktywnych	16
XV.	Podejrzenie, że uczeń jest pod wpływem substancji psychoaktywnej.....	17
XVI.	Procedura postępowania w przypadku ucznia utrudniającego prowadzenie lekcji.....	18
XVII.	Procedura postępowania wobec ucznia z zaburzeniami psychicznymi.....	19
XVIII.	Procedura postępowania wobec ucznia w kryzysie samobójczym.....	20
XIX.	Działania postwencyjne po samobójczej śmierci ucznia.....	21
A:	Działania natychmiastowe	21
B:	Działania krótko i długoterminowe.....	21
Załącznik 1:	Zasady powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych wychowawczo i kryzysowych sytuacjach dotyczących ucznia	22

I. Procedury postępowania w przypadku przemocy rówieśniczej

Za przemoc rówieśniczą uważa się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działania w wyniku którego inny uczeń doświadcza przykrości lub krzywdy. Tego rodzaju działania najczęściej naruszają prawa lub dobra osobiste innego ucznia/uczniów, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym i/lub psychicznym, a także wywołujące u niej cierpienie i krzywdy moralne.

Za przemoc rówieśniczą uważa się w szczególności takie zachowania jak: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami w osobę, wyzywanie, dokuczanie, grożenie, izolowanie z grupy, wyśmiewanie, zmuszanie do niechcianych zachowań.

1. Nauczyciel przerywa przemocowe zachowanie ucznia (grupy uczniów).
2. Nauczyciel informuje wychowawcę klasy pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły o zdarzeniu.
3. Wychowawca i/lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza osobne rozmowy z osobami uwikłanymi w przemoc (ofiara, sprawca, świadkowie), sporządza notatki służbowe (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany). Uruchamiana jest szkolna procedura dot. sytuacji przemocy.
4. Jeśli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa, dyrektor szkoły składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.
5. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny informuje telefonicznie rodziców ofiary i sprawcy o zaistniałym zdarzeniu i odnotowuje ten fakt w dzienniku elektronicznym.
6. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny rozmawia osobno z rodzicami ofiary i sprawcy w celu ustalenia planu pomocy dzieciom i zaplanowania wdrożenia wspólnych działań. W uzasadnionych przypadkach (szczególnie gdy doszło do popełnienia przestępstwa) w rozmowie bierze udział również dyrektor szkoły.
7. Psycholog/pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą i rodzicami uczniów wdraża zaplanowane działania i monitoruje sytuację.
8. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą/wychowawcami ucznia/uczniów stosuje wobec niego/nich kary określone w Statucie szkoły.
9. Jeśli sprawca przemocy przejawia zachowania wskazujące na zdemoralizowanie lub rodzice ucznia nie współpracują ze szkołą, psycholog/pedagog szkolny składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.

Pedagog/psycholog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy klasy), powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu. Jeśli zostały zabezpieczone dowody, należy je również dołączyć do dokumentacji pedagogicznej.

II. Procedury postępowania w przypadku cyberprzemocy

Cyberprzemoc (agresja elektroniczna) jest to stosowanie przemocy poprzez: prześladowanie, zastraszanie, kierowanie gróźb pod czyimś adresem, nękanie, naruszenie wizerunku, znieważanie, znieśławianie, włamywanie się na konto elektroniczne użytkownika, używanie wulgaryzmów, wyśmiewanie innych, z wykorzystaniem Internetu i narzędzi elektronicznych, takich jak: SMS-y, MMS-y, wiadomości e-mail, witryny internetowe, komunikatory, czaty, blogi i fora dyskusyjne oraz inne aplikacje.

Do form cyberprzemocy należą np.: rozsyłanie znieśławiających i kompromitujących treści, włamania na konta pocztowe, konta komunikatorów czy profile w mediach społecznościowych w celu publikowania kompromitujących treści czy rozsyłania dyskredytujących wiadomości; dalsze rozsyłanie otrzymanych danych i wiadomości, zapisu rozmowy bądź kopii e-maila bez zgody autora, tworzenie kompromitujących i ośmieszających stron internetowych, profili w social mediach.

A. Postępowanie, gdy sprawcą jest uczeń szkoły

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie wychowawcę ucznia, pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca i pedagog/psycholog szkolny wyjaśniają okoliczności zdarzenia i ustalają ewentualnych świadków, a także rodzaj materiału i sposób jego rozpowszechniania oraz zabezpieczają dowody zaistniałej cyberprzemocy.
3. Jeśli do cyberprzemocy wykorzystano szkolną infrastrukturę informatyczną wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny, przy udziale nauczyciela informatyki, zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
4. Przedstawiciele szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem stosującym cyberprzemoc, którym jednym z elementów jest zobowiązanie do natychmiastowego usunięcia materiałów związanych z cyberprzemocą.
5. Wychowawca, pedagog/psycholog szkolny przy współudziale Dyrektora szkoły analizują zdarzenie i powiadamiają rodziców/prawnych opiekunów ucznia doświadczającego i stosującego cyberprzemoc, oraz w razie konieczności odpowiednie organy policji¹ i/lub Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego².
6. Uruchamiana jest szkolna procedura dot. sytuacji przemocy adresowana do wszystkich osób w nią uwikłanych.
7. Przedstawiciele szkoły informują rodziców/prawnych opiekunów sprawcy o dalszym postępowaniu i sankcjach zastosowanych wobec sprawcy.
8. Pedagog/psycholog szkolny zapewnia sprawcy pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz, we współpracy z wychowawcą ucznia, monitoruje funkcjonowanie ucznia w szkole.

---

¹ Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, publikowanie nielegalnych treści itp.) zostają przez dyrektora szkoły bezwzględnie zgłoszone na policję.

² Sytuacje, gdy konieczne staje się powiadomienie Wydziału Rodzinnego i Nieletnich SR dotyczą sytuacji:

A: odmowy współpracy, niewywiązywania się z ustaleń lub nie stawiania się w szkole rodziców ucznia-sprawcy cyberprzemocy, przy jednoczesnym braku poprawy funkcjonowania ucznia.

B: wykorzystania przez szkołę wszystkich dostępnych jej środków wychowawczych (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem/psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

9. Dyrektor szkoły, na wniosek wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, podejmuje decyzję o zastosowaniu kar lub/i środków dyscyplinarnych przewidzianych w Statucie.

B. Postępowanie, gdy sprawca jest nieznan

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie wychowawcę ucznia, pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa dyrektor szkoły powiadamia właściwe organa policji, które podejmą odpowiednie kroki.
3. Osoby doświadczające cyberprzemocy i jej świadkowie otaczani są opieką psychologiczno-pedagogiczną.

III. Procedury postępowania w przypadku ujawnienia przypadku sekstingu

Seksting to przesyłanie drogą elektroniczną lub publikowanie np. w portalach społecznościowych prywatnych treści, głównie zdjęć, o kontekście seksualnym, erotycznym i intymnym.

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek sekstingu lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie wychowawcę ucznia, pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem, który zrobił, wysłał lub opublikował swoje intymne zdjęcia/film albo otrzymał od kogoś tego typu materiały. Pedagog/psycholog zbiera informacje na temat ewentualnych dalszych udostępnień treści.
3. Jeśli materiał nie został nigdzie przesłany, pedagog/psycholog zachęca ucznia do usunięcia go z telefonu.
4. Gdy materiał został przesłany, należy skontaktować się z odbiorcą w celu jego usunięcia (uczeń kontaktuje się z osobą, której to wysłał lub wychowawca/pedagog szkolny zaprasza rodziców ucznia na rozmowę i obliuguje ich do usunięcia tego konkretnego materiału).
5. Jeżeli treści są dostępne online, należy jak najszybciej usunąć materiał.
6. Jeśli wiadomo, kto zamieścił materiał, uczeń kontaktuje się z osobą, której wysłał/od której otrzymał materiał lub nauczyciel/pedagog szkolny zaprasza rodziców ucznia na rozmowę i obliuguje ich do usunięcia tego konkretnego materiału.
7. Jeśli sprawca jest nieznany należy zgłosić nadużycie do administratora.
8. W przypadku naruszenia wizerunku³ dyrektor szkoły podejmuje interwencję prawną:
  - a) powiadamia rodziców ucznia/uczennicy o zdarzeniu i zapoznać się, w miarę możliwości, z materiałem dowodowym; podjąć współpracę z rodzicami w celu udzielenia wsparcia dziecku;
  9. b) zabezpiecza dostępne dowody i zbiera informacje na temat zagrożenia bezpieczeństwa dziecka, jego formy, częstotliwości i miejsca wystąpienia;
  10. c) przygotowuje dokumentację zgłoszenia (opis sytuacji – okoliczności, dowody, osoby biorące udział w zdarzeniu, podjęte działania; ustalenia z poszczególnymi uczniami).
11. Sytuacja uczniów uwikłanych w seksting jest każdorazowo monitorowana przez wychowawcę oraz pedagoga/psychologa szkolnego. Uczniom oferowane jest wsparcie psychologiczno-pedagogiczne.
12. W sytuacji rozpowszechniania materiału sekstingowego, jeżeli dochodzi do krzywdzenia, stosuje się procedury reagowania w sytuacji cyberprzemocy

---

³ Interwencja prawna przeprowadzona przez szkołę możliwa jest w przypadku:

art. 202 kk (publikowanie wizerunku nagiej osoby małoletniej – rozpowszechnienie pornografii z udziałem małoletniego),

art. 191 a (utrwalanie i publikowanie wizerunku nagiej osoby lub w trakcie czynności seksualnej).

IV. Procedury postępowania w przypadku bezprawnego użycia danych lub wizerunku ucznia lub pracownika szkoły

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek bezprawnego użycia danych lub wizerunku ucznia lub innego pracownika szkoły lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły, a jeśli sprawa dotyczy ucznia – również wychowawcę klasy.
2. Wychowawca i pedagog/psycholog szkolny wyjaśniają okoliczności zdarzenia i ustalają ewentualnych świadków, a także zabezpieczają dowody zaistniałej sytuacji.
3. Wychowawca, pedagog/psycholog szkolny przy współudziale Dyrektora szkoły analizują zdarzenie i powiadamiają rodziców/prawnych opiekunów ucznia wykorzystującego bezprawnie wizerunek/dane innej osoby oraz rodziców/prawnych opiekunów ucznia, którego dane/wizerunek został bezprawnie wykorzystane o zdarzeniu. W przypadku gdy naruszenie prywatności, czy wyłudzenie lub kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem ofierze szkody majątkowej lub osobistej, dyrektor informuje rodziców o możliwości dochodzenia swoich praw przez powiadomienie Policji (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego).
4. Pedagog/psycholog szkolny zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz, we współpracy z wychowawcą uczniów, monitoruje funkcjonowanie uczniów w szkole.

V. Procedura postępowania w przypadku nadmiernego korzystania z nowych technologii przez ucznia

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek nadużywania przez ucznia nowych technologii lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie wychowawcę ucznia, pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny przeprowadza z uczniem rozmowę w celu zebrania dodatkowych informacji na temat problemu: formy nadużywania, częstotliwości itp.
3. W przypadku potwierdzenia podejrzenia, że uczeń nadmiernie korzysta z nowych technologii o tym fakcie wychowawca informuje rodziców ucznia.
4. Uczniowi oraz jego rodzicom zapewniane jest wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w szkole lub specjalistycznej placówce. Sytuacja ucznia poddawana jest monitoringowi ze strony wychowawcy i/lub psychologa/pedagoga szkolnego.
5. Dyrektor szkoły powiadamia o sytuacji ucznia Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w przypadkach gdy rodzice ucznia odmawiają współpracy i nie kontaktują się ze szkołą, a uczeń nie zaprzestaje działań, które są dla niego krzywdzące i skutkują niewywiązywaniem się z obowiązku nauki.

VI. Procedura postępowania w przypadku dostępu i/lub rozpowszechniania przez ucznia treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych przez sieć/sprzęt szkolny

Szkodliwe treści w internecie to materiały, które mogą wywołać negatywne emocje u odbiorcy lub takie, które promują lub przedstawiają niebezpieczne lub niezgodne z prawem zachowania. Zaliczamy do nich m.in.: treści prezentujące przemoc, śmierć; treści pornograficzne, w tym obrazujące seksualne wykorzystywanie dzieci; treści zachęcające do samobójstw, samookaleczeń; patostreamy; treści nawołujące do nienawiści, dyskryminacji.

W Polsce zabronione jest publikowanie, rozpowszechnianie, posiadanie, utrwalanie, produkowanie, sprowadzanie, przechowywanie, prezentowanie treści pornograficznych z udziałem małoletniego (art. 202 kk), publiczne prezentowanie treści pornograficznych z udziałem zwierząt oraz związanych z przemocą (art. 202 kk), treści propagujących ustrój faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa (art. 256 kk), także treści znieważających o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym (art. 257 kk). Nielegalność treści może wynikać z ujawniania każdej informacji, której upublicznienie jest niezgodne z prawem (np. dane osobowe).

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek dostępu i/lub rozpowszechniania przez ucznia treści szkodliwych, niepożądanych nielegalnych przez sieć/sprzęt szkolny lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie wychowawcę ucznia, pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Wychowawca i pedagog/psycholog szkolny wyjaśniają okoliczności zdarzenia i ustalają ewentualnych świadków, a także rodzaj materiału i sposób jego rozpowszechniania oraz przy udziale nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody zaistniałej sytuacji.
3. Wychowawca, pedagog/psycholog szkolny przy współudziale Dyrektora szkoły analizują zdarzenie i powiadamiają rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który miał dostęp/rozpowszechnił treści szkodliwe, niepożądane lub nielegalne, oraz w razie konieczności odpowiednie organy policji⁴ i/lub Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego.⁵
4. Uczniowi oraz jego rodzicom zapewniane jest wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w szkole lub specjalistycznej placówce. Sytuacja ucznia poddawana jest monitoringowi ze strony wychowawcy i/lub psychologa/pedagoga szkolnego.

---

⁴ Interwencja prawna przeprowadzona przez szkołę możliwa jest w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania:

A: pornografii z udziałem małoletniego – art. 202 § 3 kk

B: treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych – art. 256 i art. 257 kk.

⁵ Sytuacje, gdy konieczne staje się powiadomienie Wydziału Rodzinnego i Nieletnich SR dotyczą sytuacji:

A: odmowy współpracy, niewywiązywania się z ustaleń lub nie stawiania się w szkole rodziców ucznia, przy jednoczesnym braku poprawy funkcjonowania ucznia.

B: wykorzystania przez szkołę wszystkich dostępnych jej środków wychowawczych (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem/psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

VII. Procedura postępowania w przypadku wykorzystywania seksualnego uczniów niepełnoletnich/podejmowania kontaktów seksualnych z uczniami pełnoletnimi przez osoby zatrudnione w szkole

1. Każdy pracownik szkoły, któremu zgłoszony został przypadek wykorzystania seksualnego uczniów niepełnoletnich/podejmowania kontaktów seksualnych z uczniami pełnoletnimi przez osoby zatrudnione w szkole lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Pedagog/psycholog szkolny, dyrektor i inni wskazani przez dyrektora specjaliści wyjaśniają okoliczności zdarzenia i ustalają ewentualnych świadków, a także zabezpieczają dowody zaistniałej sytuacji. Rozmowę z uczniem, którego dotyczy informacja przekazana przez pracownika przeprowadza psycholog/pedagog szkolny.
3. Pedagog/psycholog szkolny, dyrektor szkoły i inni wskazani przez dyrektora specjaliści analizują zdarzenie i powiadamiają rodziców/prawnych opiekunów o zdarzeniu.
4. Uczniowi oraz jego rodzicom zapewniane jest wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w szkole lub specjalistycznej placówce. Sytuacja ucznia poddawana jest monitoringowi ze strony wychowawcy i/lub psychologa/pedagoga szkolnego.
5. W przypadku uzyskania wiarygodnych informacji o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstwa na szkodę ucznia Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia Policję i przekazuje zebrane w sprawie dowody, a w przypadku, jeśli podejrzenie dotyczy nauczyciela – składa wnioski o postępowanie dyscyplinarne i zawiesza w pełnieniu obowiązków nauczyciela.
6. Z przebiegu wszystkich działań tworzona jest dokumentacja.

VIII. Procedury postępowania wobec uczennicy w ciąży

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek ciąży nastoletniej uczennicy lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.
2. Wychowawca klasy, pedagog/psycholog szkolny i dyrektor szkoły spotykają się, aby zebrać więcej informacji o uczennicy oraz o jej sytuacji rodzinnej.
3. Psycholog/pedagog szkolny lub wychowawca uczennicy przeprowadzają z nią dyskretny wywiad mający na celu ustalenie jej sytuacji, dowiadują się, czy rodzice wiedzą o ciąży oraz czy ciąża jest wynikiem przestępstwa (gwałtu).
4. Wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem szkolnym przeprowadzają rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami/opiekunami. Jeśli istnieje taka zasadność, informują rodziców/opiekunów o konieczności wizyty uczennicy u lekarza ginekologa.
5. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy.
6. Po pisemnym potwierdzeniu ciąży przez lekarza ciężarna uczennica otaczana jest opieką ze strony szkoły. Wychowawca uczennicy lub pedagog/psycholog szkolny zapoznaje ją z jej prawami i zapewnia jej pomoc niezbędną do ukończenia edukacji w szkole.
7. Wychowawcy klas w porozumieniu z psychologiem szkolnym mogą przeprowadzić zajęcia lub warsztaty kształtujące u uczniów postawy akceptacji i empatii w związku z zaistniałą sytuacją.
8. Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pielęgniarkę szkolną do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole oraz ewentualnej kontroli w czasie jej przebywania w domu.
9. Dyrektor szkoły o ciąży uczennicy powiadamia na piśmie sąd rodzinny lub policję (informuje o tym fakcie rodziców uczennicy).
10. Każdy przypadek ciąży nieletniej, poniżej 15. roku życia, szkoła ma obowiązek zgłosić do prokuratury.
11. Ciężarna uczennica może korzystać z następujących form pomocy:
  - a) pozaszkolnej
  - b) indywidualnych konsultacji przedmiotowych,
  - c) indywidualnego nauczania i oceniania stanu posiadanych wiadomości i umiejętności,
  - d) dostosowania wymagań edukacyjnych do jej możliwości psychofizycznych,
  - e) dostosowania terminu egzaminów klasyfikacyjnych bądź poprawkowych do sytuacji uczennicy,
  - f) urlopu macierzyńskiego, udzielonego przez dyrektora szkoły, w przypadku porodu lub połogu,
  - g) w miarę możliwości należy umożliwić ciężarnej uczennicy terminowe wywiązywanie się z obowiązków szkolnych oraz niezbędną opiekę psychologiczno-pedagogiczną,
  - h) w przypadku trudności materialno-bytowych pedagog szkolny wskazuje uczennicy sposoby uzyskania pomocy finansowej (MOPS, GOPS, wydział rodzinny i nieletnich sądu).

IX. Procedury postępowania w przypadku postępowania wobec ucznia, który popełnił czyn karalny/przestępstwo ,w tym kradzieży, wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych

Procedura dotyczy ucznia:

- a) *który, dopuścił się czynu po ukończeniu lat 13, ale nie ukończył lat 17,*
- b) *który nie ukończył 18. roku życia*

wówczas zastosowanie mają przepisy zawarte w Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r.,Dz.U. 1982.,Nr 35, poz. 228, z późn. zm.

- c) *pełnoletniego (po ukończeniu 18. roku życia), który popełnił czyn karalny*

wówczas podlega on przepisom prawa ogólnie przyjętym wobec osób dorosłych.

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek popełnienia czynu zabronionego/przestępstwa lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.
2. Wychowawca we współpracy z pedagogiem/psychologiem szkolnym ustala okoliczności, świadków i sprawcę zdarzenia. Informuje o tym fakcie dyrektora oraz rodziców/prawnych opiekunów ofiary i sprawcy zdarzenia.
3. Ze sprawcą, w obecności jego rodziców/opiekunów prawnych, przeprowadzona zostaje rozmowa w celu poznania motywów czynu, a w przypadku kradzieży lub wymuszenia, także naprawienia szkody (zadośćuczynienia).
4. W przypadku odmowy współpracy ze strony ucznia, w szczególności niechęci do oddania skradzionego przedmiotu lub okazania zawartości torby/ plecaka dyrektor wzywa Policję.
5. Wychowawca obniża ocenę z zachowania sprawcy czynu zabronionego do najniższej i sporządza notatkę ze zdarzenia.
6. Dyrektor stosuje względem sprawcy zdarzenia karę dyscyplinarną przewidzianą w Statucie szkoły.
7. Dyrektor po rozpoznaniu sprawy i konsultacjach z wychowawcą i pedagogiem/psychologiem szkolnym podejmuje decyzję o zgłoszeniu faktu kradzieży na policję lub do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rodzinnego.

X. Procedura postępowania wobec ucznia będącego ofiarą czynu karalnego/przestępstwa

1. Każda osoba będąca świadkiem zdarzenia lub która dostrzegła zagrożenie, powinna udzielić ofierze czynu karalnego pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Następnie świadek zdarzenia powinien powiadomić o sytuacji Dyrektora Szkoły.
3. Obowiązkiem Dyrektora Szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców ucznia - ofiary czynu karalnego.
4. W przypadku, gdy Dyrektor Szkoły uzna czyn za poważny, niezwłocznie wzywa Policję i podejmuje działania w celu zapobieżenia zatarcia śladów zdarzenia.
5. Ofiara czynu karalnego otaczana jest opieką szkolnego gabinetu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

XI. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie ucznia

Za przemoc w rodzinie uważa się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działania lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i/lub psychicznym, a także wywołujące u nich cierpienie i krzywdy moralne.

1. Każda osoba, która uzyskała informację o podejrzeniu występowania przemocy w rodzinie ucznia, informuje o tym fakcie dyrektora szkoły, wychowawcę i psychologa/pedagoga szkolnego.
2. Jeśli wystąpiło uszkodzenie ciała ucznia lub wymaga ono pomocy lekarskiej, osoba która to stwierdziła wzywa pogotowie lub kontaktuje się z pielęgniarką szkolną.
3. Psycholog/pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem na temat sytuacji w rodzinie, zbiera wywiad na temat jego funkcjonowania od wychowawcy i pozostałych nauczycieli.
4. Psycholog/pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicem/rodzicami ucznia. W rozmowie psycholog/pedagog ustala kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu.
5. Pracownicy szkolni zaangażowani w działania na rzecz poprawy sytuacji ucznia prowadzą dokumentację swoich działań, w szczególności w postaci: notatek służbowych z prowadzonych rozmów, przebiegu spotkań, ustaleń zespołu pedagogicznego lub zewnętrznych konsultacji specjalistycznych.
6. Jeśli zaplanowane działania, których celem jest wyeliminowanie zachowań przemocowych w rodzinie dziecka, nie przynoszą efektu dyrektor szkoły wypełnia w obecności ucznia i jego opiekuna prawnego formularz NK-A rozpoczyna procedurę „Niebieska Karta. Jeśli osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie są rodzice/opiekunowie prawni ucznia, działania przeprowadza się w obecności jego/jej pełnoletniej osoby najbliższej.
7. Oryginał formularza NK-A przekazywany jest niezwłocznie Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego działającego w OPS, kopia dokumentu pozostaje w dokumentacji szkolnej.
8. Jeśli zachodzi potrzeba umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, dyrektor szkoły kontaktuje się z Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego, a jeśli nie ma takiej możliwości, kontaktuje się z policją.
9. Psycholog/pedagog szkolny monitoruje sytuację ucznia.
10. Jeśli zachodzi podejrzenie niewłaściwego wykonywania władzy rodzicielskiej lub rodzice nie współpracują ze szkołą w zakresie eliminowania krzywdzących zachowań, psycholog/pedagog składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.

XII. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia fałszerstwa przez ucznia

Za fałszerstwo uważa się: wpisywanie, poprawianie lub usuwanie ocen, wpisywanie usprawiedliwień nieobecności, przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców, podrabianie lub przerabianie zaświadczeń lekarskich, legitymacji szkolnej, podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie czy inne przypadki, takie jak podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.

1. Nauczyciel, który wykrył fałszerstwo, powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły wraz z wychowawcą przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności jego rodziców w celu wyjaśnienia powodów zaistniałego fałszerstwa oraz podjęcia decyzji o dalszym postępowaniu z uczniem.
3. W przypadku podrobienia dokumentu szkolnego (np. oficjalne dokumenty szkoły) dyrektor szkoły kieruje zawiadomienie do policji lub prokuratury.
4. Wobec ucznia, który dopuścił się fałszerstwa, dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą może zastosować kary dyscyplinarne przewidziane w Statucie szkoły.
5. Uczeń objęty jest pomocą szkolnego gabinetu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a jego sytuacja wychowawcza jest monitorowana.

XIII. Procedura postępowania w przypadku znalezienia w szkole substancji psychoaktywnej

1. Każdy pracownik szkoły zabezpiecza, zachowując środki ostrożności, podejrzaną substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych lub przed zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Nauczyciel powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
4. Wychowawcy klas podejmują działania profilaktyczne w obszarze zagrożeń wynikających z przyjmowania substancji psychoaktywnych.

XIV. Podejrzenie ucznia o posiadanie środków psychoaktywnych

1. W przypadku, gdy pracownik szkoły podejrzewa, że uczeń posiada substancje psychoaktywne, powinien zażądać od niego, w obecności innego nauczyciela lub pracownika szkoły, przekazania mu podejrzanej substancji, pokazania zawartości plecaka, kieszeni. Należy pamiętać, że nauczyciel lub inny pracownik szkoły nie jest uprawniony do przeszukania odzieży ucznia ani posiadanych przez niego przedmiotów (plecaka, torby) –czynność ta jest zastrzeżona wyłącznie dla funkcjonariuszy policji.
2. Nauczyciel niezwłocznie informuje o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
3. Wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń, informuje o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia, zobowiązując ich do niezwłocznego przybycia do szkoły. Podczas rozmowy z rodzicami wychowawca klasy informuje o dokonanych ustaleniach oraz konsekwencjach wyciągniętych wobec ucznia.
4. W przypadku, gdy uczeń odmawia wydania substancji oraz ujawnienia zawartości torby/plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która na podstawie przepisów prawa może dokonać przeszukania ucznia oraz zabezpieczyć podejrzaną substancję celem przekazania jej następnie do badań laboratoryjnych i jednoznacznego stwierdzenia jej rodzaju.
5. Jeżeli uczeń dobrowolnie wyda nauczycielowi posiadane substancje lub środki, wychowawca w rozmowie z uczniem podejmuje próbę ustalenia, od kogo ma podejrzone substancje, kiedy je nabył oraz za jaką kwotę, czy było to jednorazowe, czy wielokrotne nabycie, a następnie wzywa na teren szkoły policję i przekazuje funkcjonariuszom otrzymane od ucznia substancje.
6. W każdym przypadku popełnienia przez ucznia czynu zabronionego (przez ucznia, który ukończył 13 rok życia, ale przed ukończeniem 17 lat) lub przestępstwa (przez ucznia powyżej 17 roku życia) posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych, wprowadzania do obrotu środków odurzających, udzielania innej osobie, ułatwiania lub umożliwiania ich użycia oraz nakłaniania do ich użycia dyrektor szkoły ma obowiązek niezwłocznie powiadomić policję lub prokuraturę, a w przypadku ucznia w wieku od 13 do 17 roku życia - również Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego.
7. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi kary przewidzianej w Statucie szkoły.
8. Wychowawca klasy z przeprowadzonych czynności z udziałem ucznia oraz rozmowy z jego rodzicami/prawnymi opiekunami sporządza notatkę, opisując przebieg zdarzeń i ustalone okoliczności oraz podjęte działania. Notatkę przekazuje następnie dyrektorowi szkoły.

XV. Podejrzenie, że uczeń jest pod wpływem substancji psychoaktywnej

1. Każdy pracownik szkoły, który podejrzewa, że na terenie szkoły przebywa uczeń będący pod wpływem substancji psychoaktywnych, informuje o tym niezwłocznie wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego, pielęgniarkę oraz dyrektora szkoły.
2. Z uwagi na bezpieczeństwo ucznia nauczyciel lub inny wyznaczony pracownik szkoły umieszcza go w miejscu niedostępnym dla innych osób (w sali, gabinecie medycznym lub w innym pomieszczeniu niedostępnym dla pozostałych uczniów). Opiekę nad uczniem sprawuje nauczyciel lub pielęgniarka szkolna.
3. Dyrektor szkoły wzywa do szkoły pogotowie w celu stwierdzenia lub wykluczenia stanu odurzenia ucznia, a gdy jest to konieczne - udzielenia mu pierwszej pomocy.
4. Wychowawca ucznia informuje rodziców/prawnych opiekunów ucznia, zobowiązując ich do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły chyba, że wcześniej został zabrany przez pogotowie.
5. Podczas spotkania z rodzicami obecni są: dyrektor szkoły, wychowawca klasy oraz pedagog szkolny/psycholog. W rozmowie psycholog/pedagog ustala kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu. Z rozmowy z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia dyrektor szkoły lub wychowawca klasy sporządza notatkę, w której zawiera informacje, co do przebiegu spotkania i przekazania ucznia rodzicom. Rodzice podpisują notatkę, potwierdzając w ten sposób odbiór dziecka ze szkoły.
6. W przypadku odmowy odebrania ucznia ze szkoły lub braku możliwości nawiązania kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami dziecka lekarz z pogotowia, po zbadaniu ucznia, decyduje o jego przewiezieniu do szpitala lub przekazaniu go funkcjonariuszom policji.
7. W przypadku, gdy uczeń jest agresywny i stwarza zagrożenie dla innych uczniów lub pracowników szkoły, a rodzice odmawiają jego odbioru lub nie jest możliwe nawiązanie z nimi kontaktu, dyrektor szkoły zawiadamia o zdarzeniu policję. Policja zawiadamia również rodziców/prawnych opiekunów ucznia, a gdy uczeń nie ma ukończonych 18 lat – Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego.
8. Uczeń objęty jest pomocą szkolnego gabinetu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jego szkolne funkcjonowanie jest monitorowane przez wszystkich nauczycieli i wychowawcę.
9. W przypadku powtarzania się podobnych zdarzeń w stosunku do tego samego ucznia dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomić o tym policję (wydział do spraw nieletnich) oraz Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego - jeśli uczeń nie ukończył 18 roku życia.
10. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi - kary przewidzianej w Statucie szkoły.

XVI. Procedura postępowania w przypadku ucznia utrudniającego prowadzenie lekcji

1. Bezpośrednio po wystąpieniu zachowania utrudniającego lub uniemożliwiającego prowadzenie lekcji nauczyciel słownie zwraca uwagę uczniowi/uczniom na niewłaściwość postępowanie.
2. W przypadku braku reakcji ze strony ucznia/uczniów nauczyciel informuje ich o konsekwencjach takiego postępowania.
3. Nauczyciel dokonuje wpisu w dzienniku elektronicznym o zaistniałej sytuacji.
4. W razie dalszej eskalacji problemu (braku reakcji) nauczyciel powiadamia o zajściu wychowawcę klasy, dyrektora szkoły lub pedagoga/psychologa szkolnego.
5. Wychowawca klasy rozmawia z uczniem/uczniami o zaistniałej sytuacji oraz informuje o niej telefonicznie jego/ich rodziców.
6. W przypadku powtarzających się niewłaściwych zachowań ucznia/uczniów wychowawca wraz z psychologiem/ pedagogiem szkolnym przeprowadzają rozmowę z uczniem/uczniami i jego/ich rodzicami, ustalając działania zmierzające do wyeliminowania niewłaściwych zachowań.
7. Wychowawca oraz psycholog/pedagog szkolny wdrażają zaplanowane działania oraz monitorują sytuację.
8. Jeśli zachowania utrudniające/uniemożliwiające prowadzenie lekcji nie ustają lub rodzice ucznia nie współpracują ze szkołą, dyrektor szkoły składa do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

XVII. Procedura postępowania wobec ucznia z zaburzeniami psychicznymi

Procedura dotyczy uczniów doświadczających: zaburzeń lękowych, zaburzeń nastroju, zaburzeń obsesyjno-kompulsywnych, zaburzeń odżywiania oraz uczniów autoagresywnych i in.

1. Nauczyciel, który zauważa problemy towarzyszące uczniowi lub który wszedł w posiadanie takiej informacji od samego ucznia lub jego rodziców/opiekunów prawnych, powiadamia o tym fakcie wychowawcę oraz pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem w celu rozpoznania jego sytuacji oraz indywidualnych potrzeb psychofizycznych.
3. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia w celu poznania sytuacji, w szczególności zakresu profesjonalnego wsparcia poza szkołą.
4. W przypadkach tego wymagających pedagog/psycholog przygotowuje zakres dostosowań procesu edukacyjnego oraz przekazuje je nauczycielom uczącym danego ucznia.
5. Uczeń otaczany jest opieką szkolnego gabinetu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, który razem z wychowawcą oraz nauczycielami monitoruje sytuację ucznia.
6. W przypadku braku efektów wdrożonych dostosowań procesu edukacyjnego uczeń i jego rodzice/opiekunowie prawni informowani są o możliwości wdrożenia Indywidualizowanej Ścieżki Kształcenia lub Nauczania Indywidualnego.
7. Dyrektor szkoły powiadamia o sytuacji ucznia Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w przypadkach gdy rodzice ucznia odmawiają współpracy (w szczególności zapewnienia uczniowi pomocy terapeutycznej i/lub psychiatrycznej) i nie kontaktują się ze szkołą, a sytuacja psychofizyczna ucznia nie poprawia się.

XVIII. Procedura postępowania wobec ucznia w kryzysie samobójczym

1. Nauczyciel, który zauważa problemy towarzyszące uczniowi (na podstawie analizy zachowania, wytworów ucznia) lub który wszedł w posiadanie takiej informacji od samego ucznia lub jego rodziców/opiekunów prawnych, powiadamia o tym fakcie wychowawcę oraz pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem w celu rozpoznania zagrożenia samobójczego, indywidualnych potrzeb, dotychczasowych form pomocy.
3. Pedagog/psycholog szkolny odbywa rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi niepełnoletniego ucznia w celu omówienia sytuacji ucznia, sposobów zaspokajania jego potrzeb, niezbędnych do wdrożenia form pomocy szkolnej i pozaszkolnej.
4. Uczeń obejmowany jest opieką szkolnego gabinetu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pedagog/psycholog szkolny pozostaje w bieżącym kontakcie z rodzicami ucznia monitorując zakres świadczonej pomocy poza szkołą.
5. Pedagog/psycholog szkolny przekazuje wychowawcy oraz nauczycielom mającym kontakt z uczniem niezbędne informacje odnośnie funkcjonowania ucznia i zobowiązuje ich do bieżącego monitorowania stanu ucznia.
6. W sytuacjach tego wymagających tworzone są dostosowania procesu dydaktycznego do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia.
7. Jeśli sytuacja tego wymaga, w klasie ucznia odbywają się zajęcia edukacyjne dotyczące zdrowia psychicznego i sposobów wspierania osób w kryzysach.
8. W sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ucznia, każdy pracownik szkoły zobowiązany jest do natychmiastowego wezwania pogotowia.

XIX. Działania postwencyjne po samobójczej śmierci ucznia

A: Działania natychmiastowe

W sytuacji próby samobójczej lub samobójstwa na terenie szkoły:

1. Zawiadomienie pod nr 112 i równoległe podjęcie akcji ratunkowej (w przypadku próby samobójczej) lub zabezpieczenie miejsca zdarzenia (w przypadku samobójstwa).
2. Dyrektor szkoły zwołuje zespół kryzysowy (pedagodzy i psychologzy szkolni, dyrektor, wicedyrektorzy, wychowawca klasy) w celu podziału zadań i opracowania planu roboczego.
3. Dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji Zespół ds. Interwencji kryzysowej Wydziału Edukacji UM Warszawa.

W przypadku otrzymania informacji o samobójstwie poza szkołą:

1. Dyrektor szkoły zwołuje zespół kryzysowy (pedagodzy i psychologzy szkolni, dyrektor, wicedyrektorzy, wychowawca klasy) w celu podziału zadań i opracowania planu roboczego.
2. Pedagog/psycholog szkolny kontaktuje się z rodziną zmarłego w celu weryfikacji informacji nt. przyczyn śmierci i przekazania informacji o możliwych formach wsparcia.
3. Dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji Zespół ds. Interwencji kryzysowej Wydziału Edukacji UM Warszawa.
4. Zespół kryzysowy opracowuje i przekazuje informację o samobójstwie społeczności szkolnej: pracownikom szkoły, uczniom, rodzicom.
5. Zespół kryzysowy opracowuje informację dla mediów (w tym społecznościowych).
6. ZK przygotowuje i uruchamia system wsparcia dla nauczycieli, uczniów i rodziców oraz rodziny zmarłego:
  - wewnętrznego, np. pracownicy szkoły;
  - zewnętrznego, np. pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej, ośrodka interwencji kryzysowej.

B: Działania krótko i długoterminowe

1. Zespół Kryzysowy opracowuje harmonogram realizacji grupowych i indywidualnych form wsparcia dla nauczycieli, uczniów i rodziców oraz rodziny zmarłego.
2. Wskazany przez dyrektora członek Zespołu Kryzysowego ustala z rodziną zmarłego szczegóły dotyczące udziału społeczności szkolnej w uroczystościach pogrzebowych.
3. ZK ustala formy upamiętnienia zmarłego i monitoruje je pod kątem zgodności z wytycznymi postwencji.

Załącznik 1: Zasady powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych wychowawczo i kryzysowych sytuacjach dotyczących ucznia

1. Wychowawca klasy informuje telefonicznie rodziców/prawnych opiekunów ucznia o trudnych wychowawczo lub kryzysowych sytuacjach w dniu zdarzenia.
2. Po rozmowie telefonicznej wychowawca odnotowuje jej przebieg w wysyła jej dzienniku elektronicznym Librus (dziennik>widok dziennika>notatki>uwagi o uczniu).
3. Wychowawca informuje rodziców/opiekunów prawnych ucznia o objęciu go pomocą szkolnego gabinetu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także o tym, że sami rodzice mogą skorzystać z konsultacji.